అనగనగా ఓ మంచి కథ

నేను పోనే - జలసూత్రం రుక్మిణీనాథ శాస్త్రి

(రచనాకాలం: 1940 ప్రాంతాలు)

తెలతెలవారుతోంది. తల్లి వచ్చి లేపకుండానే నాగభూషి లేచాడు. కళ్ళు నులుముకున్నాడు. అరి చేతిలో 'శ్రీరామ' వ్రాసుకున్నాడు. కళ్ళనద్దుకున్నాడు. 'అమ్మా!' అన్నాడు. అమ్మ పలకలేదు. నెమ్మదిగా లేచాడు. చాప చుట్టుచుట్టాడు. లోపలికి వెళ్ళి పెట్టాడు. తల్లి ఎదురైంది.

'అప్పుడే లేచావేరా, పిచ్చి సన్యాసీ!'

సీతమ్మకు ఇదిగానే ఉంది.

'నిద్దరపట్టలేదే అమ్మా! తెల్లార్లూ ఒకటే కలతే అమ్మా, బళ్ళోకెళ్ళినట్టూ, పరీక్షలయినట్టూ, ఫస్టున ప్యాసయినట్టు కలలే' అన్నాడు నాగభూషి.

సీతమ్మ కొడుకేసి చూసింది. తన పనిలో మునిగింది. నాగభూషి లేచి వచ్చాడు. తెల్లవారుతోంది. తల్లి రోటి దగ్గర కూచుని పచ్చడి చేస్తోంది.

'నీకేమన్నా సాయితా చెయ్యనా అమ్మా!'

సీతమ్మకు నవ్వు వచ్చింది.

'ఏమమ్మా నవ్వుతావు? నేనేం చెయ్యలేనా?'

'ఏనేం లేదురా నాన్నా!'

రెండు నొక్కులు, నొక్కేటప్పటికి పచ్చడి అయిపోయింది. రాచ్చిప్పలో పచ్చడి తీసుకుని, రోట్లో ఇన్ని నీళ్ళు పోసి ఆమె ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

ఆమెకు అప్పుడు సంతోషంగా ఉంది. పసిపాపకు వడసారం పదేళ్ళు నిండాయో లేదో, సాయితా వొస్తానంటున్నాడు. ఇచ్చిన దేముడు మర్చిపోవాలి. వీడు నాలుక్కాలాలపాటు క్షేమంగా ఉండాలి.

తగని అల్లరి వెధవ, ఎప్పుడూ ప్రాణాలు వీడిమీదే తను ఏం చేస్తున్నా పంచప్రాణాలు వీడిమీదే ఉంటై. చదువుకోరాదుట్రా అనగూడదు. ఒచ్చేసిందంటాడు. ఏ వొస్తుందో ఏమో, వీడి అల్లరితోనే తను కిందామీద పడుతోంది. బస్తీకెట్లా వెళతాడో, ఎల్లా చదువుతాడో.. క్షణం జడురాలయింది.

నాగభూషి ఉయ్యాల తొట్లో గిలక్కాయలు చూసి ఆనందిస్తూ 'ఛీ' అంటే బోసి నవ్వులు నవ్వే రోజుల్లో ఆమె భర్త గతించాడు. పోతూ పోతూ ఇచ్చిపోయిన ఆస్తి తొట్లో పిల్లాడు. జడలేసుకునే రోజుల్లోనే మెడ బోసిదయింది. రాతకాలింది. ఏడవటానికి కన్నీళ్ళు

కూడా అప్పు తెచ్చుకోవల్సిన స్థితిలో పసివాణ్ణి చూసుకుని నిట్టూర్చింది. గిలక్కాయ రంగు చూసి నవ్వుకునే నాగభూషిని చూసి తానూ నవ్వాలా? పసుపూ, కుంకుం పోయి ముసుగునెత్తికొచ్చినందుకు ఏడవాలా?

పుట్టిల్లనేది ముళ్ళకంచెలాంటిది. ఆడపిల్ల అత్తారింటికెళ్ళిందంటే చాలు. పుట్టిల్లు అంతంత అవడం ప్రారంభం అవుతుంది. అందులోనూ అవతల సర్వమంగళం అయి, చమురు కాళ్ళ మా తల్లి తిరిగి వొస్తుందన్నప్పుడు ఆడకూతురుకు జరిగే లాంఛనం ఎవరెరుగనిది?

తల్లీ, తండ్రీ ఉంటేనన్నా కాస్త మెరుగు. తల్లీ, తండ్రీ పోయాక, పుట్టింటి ఆపేక్ష ఆమడలంత దూరమూ అవుతుంది. దరిద్రంతో, ప్రేమలు పిట్టల్లాగా ఎగిరిపోతై.

నాగభూషినెత్తుకుని సీతమ్మ పుట్టింటికి వెళ్ళింది. ఇక్కడ చేసే చాకిరీ మరోచోట చేసుకుంటే - సాహంత్రం అన్నా ఉంటుందని తిరిగి రానూ వచ్చేసింది.

కలిగిన మా రాజుల ఇంట్లో వంటచేస్తూనో, దంపులు దంపుకునో ఆమె జీవితం తలుచుకుంది. సరాసరి బస్తీ చేరిందిరో అని అనిపించుకో తలచలేదు. బస్తీ పక్కని ఓ మాదిరి ఊళ్ళో ఉంటోంది. కర్ణంగారి ఇంట్లో వంట చేస్తోంది ప్రస్తుతం. వాళ్ళ పిల్లలు చద్దన్నాల్లో పారేసినంత ఉండదు నాగభూషికి పెట్టేది. కరణంగారి భార్య 'సీతమ్మా, వాణ్ణి కూడా ఇక్కడే తినిపిద్దూ' అని చెప్పింది. అక్కడే తింటూ ఊరి బళ్ళో చదువుతున్నాడు. దుడుకు వెధవ. ఎక్కడ వాళ్ళ పిల్లల్నీ, వీళ్ళ పిల్లల్నీ ఏం చేస్తాడో, ఏ అల్లరిలో దెబ్బలు తిని వొస్తాడోనని కళ్ళలో ఒత్తులెట్టుకుని ఉంది.

'నేనేమైనా చదువు మానను' అని హఠం పట్టాడు నాగభూషి

'బస్తీకి వెళ్ళి రాగలవ్రా?' అంటే 'ఓ' అని తల ఊపాడు.

నిన్న మటుకు నిన్న మారాం బట్టి డబ్బు తీసుకెళ్ళాడు. బళ్ళో పేరు చేర్పించుకున్నాడు. పుస్తకాలూ అవీ తెచ్చుకున్నాడు.

'అమ్మా నేను ఫౌంటెన్ కొనుక్కుంటానే'

'ఎంతవుతుందీ'

'మూడో, నాలుగో'

'పండక్కు కొనుక్కుందువుగానిలే, ఇప్పుడు డబ్బు చాలొద్దూ మరి?'

సీతమ్మ చచ్చీ చావని గొంతుకతో అంది ఆ మాట. నాగభూషి చిన్నబుచ్చుకున్నాడు.

'ఊ, ఊ, కొనుక్కోవద్దుటే..'

'పండక్కు కొనుక్కోమ్మని చెప్పాను గద్రా'

'మా క్లాసు వాళ్ళందరికీ ఉంటే'

సీతమ్మకు ఏమనాలో తోచలేదు. వాయిల్ సిల్కు జాకెట్టు కొని పెట్టమని అడిగితే, తన తల్లి తనకేమి చెప్పిందో జ్ఞాపకానికి వచ్చింది. మొగుణ్ణి నోరు విప్పి అడగడమూ అయింది. 'నీ అందానికి అదొక్కటేనా తక్కువ' అని ఆ మహారాజు చేత అనిపించుకోవడమూ అయింది - అప్పటికి. తల్లి ఏమందీ 'పండక్కు తను ఇక్కడ ఉండదు అని అందరికీ తెలుసు. ఆనిక్క చూద్దాంలే' అనడం. 'వీల్లేదు' అనటానికి మరోమాట. 'పోనీ, కొనుక్కోరా' అంది సీతమ్మ కొడుకుతో.

'పండక్కు కొనుక్కుంటాంలే..'

'నిమిషంలో ఇంతకోపం వసే ఎట్లా? అప్పుడే అంత చిర్రూబుస్సూ ఏమిటో - వేలెడంత ఉన్నావో లేదో - ఎక్కడికి పోతై పోలికలూ?'

నాగభూషి చిన్నబుచ్చుకున్నాడు.

– ఇదీ నిన్న జరిగింది.

రాత్రి అంతా తనకు ఇదే గుంజాటన. వెలితి మాట ఎందుకంటినా అని సీతమ్మ చాలాసార్లు అనుకుంది. మరీ మరీ నొచ్చుకుంది. ఇప్పుడేమనుకుంటే ఏం లాభం? నోరు దాటాక, మాటను వెనక్కు తీసెయ్యలేం.

కంచంలో అన్నం పెట్టి కొడుకు దగ్గర కూచుంది సీతమ్మ. ఎప్పుడు వెళ్ళిపడదామా అన్న తొందరలో నాగభూషికి అన్నం సయించలేదు. ముద్దనోట్లోకి వెళ్ళడం లేదు నెమ్మదిగా ఆ మాటా ఈ మాటా చెబుతోంది.

'జాగ్రత్తగా వెళ్ళమ్మా, రోడ్డుకి ఓ ప్రక్కన నడూ, బళ్ళూ, కార్లు ఎక్కడ మీద పడతయ్యో చూసుకుంటూ నడవాలి!'

'నడుస్తాలేవే'

'ముద్దతినూ, దిక్కులు చూస్తావేం? టైమైపోటల్లా'

'మజ్జిగ పొయ్ –'

'అప్పుడే – కాస్త నాలుగు మెతుకులన్నా తినకపోతే ఎల్లాగురా? ఏమిటా వేషం? తిను మరి'

నాగభూషి మూతి తుడుచుకున్నాడు. నిక్కరూ, చొక్కా తొడుక్కున్నాడు. పుస్తకాలు తీసుకున్నాడు. వాటినతడు నిన్నరాత్రే సర్ది ఉంచాడు.

'అమ్మా వెళతానే'–

'ఇది తీసుకెళ్ళవూ?'

కరణంగారి భార్యను పాత టిఫిన్ కారియరు చిన్నదేదన్నా ఇమ్మని నిన్న అడిగింది. పొద్దున్నే తిని వెళ్ళితే, సాయంత్రం గానీ తిరిగి ఇంటికి రాడామరి.. ఈలోగా ఎలా? కొందామంటే ఉన్న డబ్బంతా పుస్తకాలకూ, బళ్ళో చేరటానికే అయిపోయిందాయె. అన్నం తీసుకెళ్ళటానికని అడిగింది. బుల్లి సత్తు కారియర్ తెచ్చింది. దానికి కొక్కెం విరిగిపోయింది. కొక్కెం లేదన్నమాట తప్ప, ఫరవాలేదు పనికొస్తుంది. మనబోటి వాళ్ళకు సరికొత్తవి రమ్మంటే ఎల్లాగొస్తాయేం అనుకుంది ఆమె. తాడు ఒకటి తెచ్చి కొక్కానికి బదులు కట్టింది. దాన్ని శుభ్రంగా తోమింది. తోమేటప్పటికి సత్తుముండ తళతళా మెరుస్తోంది. దాంట్లోనే ఇంత అన్నమూ, మజ్జిగా కలిపి, నూరిన పచ్చడి కాస్తవేసి తెచ్చింది సీతమ్మ.

'మధ్యాన్నం ఎక్కడన్నా పెట్టుకు తినూ' అని చెప్పింది ఆమె. 'పొద్దోతోంది. కరణం గారింటి కెళ్ళాల'ని ఆవిడా బయలుదేరింది. నాగభూషి కంటిక్కనబడే వరకూ తల వెనక్కి తిప్పి చూస్తూనే వెళ్ళింది. పిచ్చి వెధవ, తలకాయ ఒంచుకుని రోడ్డుకు పక్కగానే పోతున్నాడు.

గబగబా నడుస్తూ నాగభూషి స్కూలుకు చేరుకున్నాడు. అతను అడుగు పెడుతున్నాడు. ఠంగ్ ఠంగ్ మంటూ బళ్ళో గంట కొడుతున్నారు. ఇది మంచి శకునం.. అడుగుపెడుతుండగా గంట కొట్టడం మంచిదని ప్రతివారూ చెపుతారు. శకునం కూడా కలిసివొచ్చిన ఉత్సాహంతో అతను తొందరగా లోపలికి వెళ్ళాడు. కొత్తగా స్కూలు తెరిచారు. ఆవాళ నుంచే పాఠాలు చెప్పడం ప్రారంభిస్తారు. మాస్టర్లు నీటుగా వచ్చి ఉన్నారు. జేష్టమాసమేమో ఎండ నెత్తి మాడుస్తోంది.

కుర్రాళ్ళు గబగబా నడుస్తున్నారు. టాక్‌టీక్‌గా ఉన్నారు. పాలాక్షుడు ఒచ్చి ఆపినా, ఆగేట్టు లేరు. ధన్‌ధన్‌మని నడుస్తున్నారు. కేరింతలాడుతున్నారు. ఓ చేత్తో పుస్తకాలూ, మరో చేత్తో ఇక్ష్వాకుల నాటి సత్తి కారియరూ పుచ్చుకుని నాగభూషి వచ్చాడు. చెమటకు చొక్కా తడిసిపోయింది. అడిగి తెలుసుకుని క్లాస్ రూంలోకొచ్చాడు. ఇంకా మాస్టర్లు క్లాసుకు రాలా.

నలుగురు పిల్లలూ ఒక్కసారి అతన్ని పరకాయించి చూశారు. ఫక్కున నవ్వారు. ఎందుకు నవ్వుతారో అతనికి తెలీలేదు.

'సత్తెప్పాలా ఎంతక్కొన్నావ్?'

అడిగాడు తోటి విద్యార్థి. చక్కగా నలగని మల్లెపూవల్లే ఉన్నాడతను. నెమ్మదిగా అడిగాడు.

'నాకు తెలీదు, మా అమ్మ ఇచ్చింది'

'మంచి పనే చేసింది'.

'ఏం?'

మాస్టరు క్లాసులో కొచ్చాడు. అల్లరి ఆగింది. పాఠం ప్రారంభించాడు. ముందు కాస్సేపు కొద్దిగా కబుర్లు చెప్పాడు. పాఠం ఎత్తుకున్నాడు. చెప్పిందేమీ లేదుగాని, చెప్పే విధం బాగుంది.

క్లాసు అయింది. ఇంకో గదిలోకి పోవాలి. గంట కొట్టగానే అందరూ లేచారు. నాగభూషి లేచాడు. అన్నం కారియరో? ఇక్కడ ఉంచి పోతేనేం? రెండడుగులు వేశాడు. ఏమైపోతుందోననిపించింది. వెనక్కు వెళ్ళి దాన్ని తీసుకున్నాడు. ఇక్కడ పెట్టుకున్నట్టే కదా పెట్టుకోవచ్చనుకున్నాడు.

ఇలాంటివి పెట్టుకుంటానికి గది ఏమన్నా ఉందేమోననిపించింది. ఎవర్ని అడగడం? తలవొంచుకుని బయలుదేరాడు.

ఇందాకా ఎంతక్కొన్నావ్ అన్న అబ్బాయిని అడిగితే.. ఏం అంటాడో ఏం ఎక్కిరిస్తాడో, ఇందాక నెమ్మదిగానే – ఎక్కిరించడం కానట్టే – అడిగాడే మరి. ముక్కూ మొహమూ తెలియకుండా ఎవర్ని అడుగుతాడు?

'అన్నాలగది ఏదన్నా ఉందా ఇక్కడ?'

'చద్దెన్నాల గదేనా?'

'చద్దెన్నం ఎందుకైంది? తెచ్చుకున్న అన్నం పెట్టుకు తినే గది?'

'చల్లారిన అన్నం చద్దెన్నం కాదుటోయ్. చద్దెన్నం అంటే కాదంటేవేం?

'సరేలే, చద్దన్నాల గదే'

'అంత ఉక్రోషం ఎందుకోయ్ .... చద్దెన్నాల గదేగా'

నాగభూషి మాట్లాడలేదు. ప్రాణం చివుక్కుమంది. చూస్తున్నాడు. ఆ కుర్రాడు ప్రసంగం ఒదిలేసి తన పక్కనున్న విద్యార్థితో వేరే మాట్లాడుతున్నాడు. నాగభూషికి చిన్నతనం వేసింది.

'చెప్పమంటే చెప్పవేమోయ్, గది ఎక్కడుంది?'

'సోది అడుగు. తెలుస్తుంది'

'లేనేలేదా'

'సౌరాజ్యం వస్తే చద్దెన్నాల గది వొస్తుంది' పక్కనున్న నలుగురూ నవ్వారు.

నాగభూషికి మరీ చిన్నతనం వేసింది. తలవొంచుకున్నాడు. వెనకటిలాగానే పక్కన పెట్టుకున్నాడు. వెధవ కారీరు. కొక్కెమన్నా లేదు. తాడు కట్టిన కారీరు. ఎక్కిరిస్తారంటే వాళ్ళ తప్పేముంది? ఏం, అన్నం తెచ్చుకోడం తప్పా? అన్నం తింటం తప్పా?

క్లాసులోకి వెళ్ళి కూచున్నాడు. ఈ క్లాసులోనూ 'సత్తెప్పాలా' అనబడింది. అందరూ అతన్ని తలెత్తి తేరిపార చూట్టమూ అయింది. ఫక్కున నవ్వడమూ అయింది. మాస్టరు వొచ్చాడు క్లాసు ధణుతెగరగొట్టాడు. తన యావలో ఉన్నాడేమో కాస్సేపు నాగభూషికి అర్థం కాలేదు. తరువాత్తరువాత బోధపడింది.

అందరూ ఫౌంటెన్ పెన్నులు తీసి నోట్సు రాసుకుంటున్నారు. తను పెన్సిలుతోటే రాసుకున్నాడు. ఇదీ చిన్నతనమే వేసింది. పండక్కు తనూ కొనుక్కుంటాడు. ముష్టికలం! గట్టిగా అడిగితే ఇవాళే కొనుక్కోమంటుంది అమ్మ! ఆ మాటకొస్తే కొనుక్కోమనే అంది, తనే ఆగాడు కానీ –

బడి అయింది. బిలబిలలాడుతూ పిల్లలు బైటికొస్తున్నారు. ఆ గలభాలో అణచినా అణగని ఉద్రేకమూ ఉంది, ఆనందమూ ఉంది. 'సత్తెప్పాలా!' కొత్తనినాదం. కాస్సేపటితో ఆ నినాదం ఐపోయింది. ఎవరి ఇళ్ళకు వాళ్ళు వెళ్ళారు. బడి పక్కన ఉన్న పెద్ద అరుగుల మీదకి నాగభూషి వెళ్ళాడు. అతనికీ ఆకలీ, అన్నం గుర్తుకు రాలేదు. నిజానికి ఆకలి వెయ్యడం లేదు.

మాష్టరు చెప్పింది నెమరుకు వొస్తోంది. నోట్స్ తీసి చూశాడు. టెక్స్ట్ పుస్తకాలు తీసి చూశాడు. చెప్పిందంతా కళ్ళముందు ఆడింది. ఇప్పుడు తను ఎవరికైనా సరే తిరిగి చెప్పేయగలడు.

ఎండ మలమల మాడుస్తోంది. పన్నెండు కావొస్తోంది. అన్నం తిందామనిపించింది. తిందాంలే అని కాస్సేపు జాప్యం చేశాడు. చుర్రుమంటోంది ఆకలి, లేచాడు. పుస్తకాలు సర్దాడు. టిఫిన్ కారీరు మూత తీశాడు. మజ్జిగ అన్నమూనూ, కంది పచ్చడీ!

చేతులూ, కాళ్ళు కడుక్కుని తినేస్తే సరి. కారీరుకు మళ్ళీ మూతపెట్టాడు. చేతులూ, కాళ్ళు ఎక్కడ కడుక్కోడం? పంపు ఎక్కడుందో? బడికి దగ్గర్లోనే పంపువుంటుంది అని చెప్పిందే అమ్మ. ఎటుందో వెతకాలి.

ఇవి ఇక్కడ పెట్టి ఎల్లా పోటం? రెండు చేతులతోనూ రెండూ పుచ్చుకుని బయలుదేరాడు. నెత్తి మాడుస్తోంది ఎండ. కింద కాళ్ళు భగ్గుమంటున్నాయి. ఒళ్ళంతా తుకతుకలాడుతోంది. తన ఒళ్ళు తనకే అసహ్యం వేస్తోంది. పంపు దగ్గరికి వెళ్ళి కాళ్ళూ, చేతులూ ముఖమూ కడుక్కుంటేనే గాని తోచేట్టులేదు. తిరిగి తిరిగి మళ్ళీ మొదటికి వచ్చాడు. పంపు కనబడలేదు. అరే! పక్క మలుపులోనే ఉంది పంపు. సూర్యుడు నడినెత్తికొచ్చాడు. కాళ్ళు మాడుతున్నై.

తనకు తెలీక కొట్టుకులాడాడు గానీ పక్కనే ఉంది పంపు. అమ్మ అబద్దం చెప్పదు. ఇందాకే ఏ కుర్రాణ్ణన్నా కనుక్కుంటే చిక్కేవుండేది కాదు. బడి ప్యూన్‌ను అడగాలిసింది. ఇప్పుడతనూ ఉండడు. అమ్మ ఏం అనుకుంటుందో? తనను మర్చిపోయి ఉంటుంది. ఈ పాటికి కరణం గారింట్లో అందరూ భోజనాలు చేస్తుంటారు.

పంపు దగ్గరికి వెళ్ళాడు. పంపు కట్టేశారు. నీటి చుక్కలేదు. ఎల్లాగబ్బా ఈ పంపే కట్టారా, అన్నీ కట్టేశారా? కొన్ని పంపుల్లో ఎప్పుడూ నీళ్ళొస్తయ్యని అంటారే. ఈ పంపులో రావన్నమాట. మరే పంపులో వొస్తయో? దాహం వేస్తోంది. గొంతుకు పొడి ఆరిపోతోంది. ఒళ్ళు అసహ్యంగా ఉంది. కాళ్ళు మాడి, మంట బుర్రకెక్కుతోంది. అడుగులు పడడంలేదు. కానీ, ఆగలేడు, దబదబా ఉరుకులు పరుగులు పెట్టకపోతే నేలమీద నిలవడం కష్టం. చెరువంటూ ఉంటే ఒక్క దూకున వెళ్ళి అందులో పడును తను. దాహం తాగడానికి గతిలేదు గానీ, చెరువు! చేతిలో పుస్తకాలు తగ్గట్టు జారుతున్నై. అల్లాగే ఆగాడు. సర్దుకున్నాడు. కారియర్ పట్టుకుని పోతున్నాడు.

ఇంకో పంపు కనబడింది. ఏం లాభం? అదీ కట్టేశారు. తిరిగి తిరిగి మరో పంపు చూశాడు. అదీ కట్టేసుంది.

ఎంగిలి విస్తరాకు కనబడింది. ఎవడో మరి. ఆవకాయ ముక్క కొరక్కుండానే పడేశాడు. నిమిషం నిదానించి ఆత్రంగా చూశాడు నాగభూషి. ఎండలో ఆవకాయ ముక్క మెరుస్తోంది. కాళ్ళు బొబ్బలెక్కినట్టున్నై.

కాళ్ళు ఇక ఆగటంలేదు. పంపుదగ్గర ఉన్న మురుగు దగ్గరికి వెళ్ళాడు. కాళ్ళు దాంట్లో పెట్టాడు. అమ్మ! కాస్త నయం. అదీ చుర్రుమంది. ఐతేనేం కాళ్ళకు తడి తగిలింది కదా, ఇక్కడ భగ్గుమన్నట్లు ఉంది. అబ్బో.

ఎవరినన్నా అడిగితే?

ఎవరిని అడిగేది?

ఇందాక బళ్ళో ఏమైంది? మాట చెప్పటానికి అంత అల్లరయిందే.

'ఎవ్వరినీ ఏమీ అడక్కూడదు. ప్రాణం పోతున్నా సరే' అంటుంది అమ్మ. నిన్నరాత్రి కూడా అనుకుంది.

'ఏమిటల్లా వెతుకుతున్నావ్? రా, ఓశ్, మంచినీళ్ళేగదా' అని ఎవరన్నా అనగూడదూ? ఎవరంటారు? అమ్మైతే అంటుంది. ఇక్కడ అమ్మలేదే?

నాగభూషికి కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగై. మురిక్కాలవలో నుంచోటం కూడా కష్టం అనిపించింది. ఎవరన్నా చూస్తే నవ్వుతారు. నవ్వితే నవ్వారు. కాళ్ళుమాడి చావటం కంటే మరేమీ కాదు అది. ఇక్కడ కూడా ఏం బాగుండలేదు. ఆ బురదకాళ్ళతోనే బయలుదేరాడు. ఇందాకటి అరుగుల దగ్గరకి వచ్చాడు. పుస్తకాలూ, కారియరు అక్కడ పెట్టాడు. 'అబ్బ' అనుకున్నాడు. కాస్సేపు పడుకుందామనిపించింది. ఆ అరుగుమీదే పడుకున్నాడు. ఇటూ అటూ దొర్లాడు. మరింత దుమ్ము ఒంటికి అంటుకుంది.

ప్రాణం సొమ్మసిలిపోయింది. రివ్వున గాలి వెచ్చగా తగిలింది. నిద్రపట్టింది. దుంగలాగ పడుకుని నిద్రపోయాడు. ప్రాణం సొరేసుకుపోయి నిద్రపట్టింది. మెలుకువ వచ్చింది. గంట కొడుతున్నారు. బద్ధకంగా ఉంది. పిల్లలు పోతున్నారు. అడుగో ఇందాకటి అబ్బాయి వెళుతున్నాడు. నాగభూషి నెమ్మదిగా లేచాడు. ఒళ్ళంతా దుమ్ముకొట్టుకునుంది. కనబడ్డమేరకు చేత్తో రాశాడు. చొక్కా అసహ్యంగా ఉంది. ఉంటే ఉందిలే అనుకున్నాడు. పుస్తకాలు తీసుకున్నాడు. సత్తు టిఫిన్ కారియర్‌ను చూస్తే అసహ్యం వేసింది. సిగ్గుమాలిన సత్తెప్పాలా! అమ్మ ఇచ్చింది. అమ్మ ఏమనుకుంటుందో ఈ పాటికి అమ్మ కరణం గారి వసారాలో చెంగుపరచుకుని పడుకుంటుంది.

పుస్తకాలూ, కారియరూ రెండు చేతుల్లోనూ పట్టుకుని బయలుదేరాడు. ఒళ్ళు తేలిగ్గా, నీరసంగా ఉంది.

క్లాసుకు వెళ్ళాడు. చిత్రంగా ఉంది. పొద్దుటి గదేనా ఇది. క్యారియరు మామూలుగా పెట్టాడు.

క్లాసు జరుగుతోంది. పాఠాలు వినబుద్దే పుట్టడం లేదు. చిత్రం. ఇందాక అంత దాహం వేసిందా, ఇప్పుడు దాహమే లేదు. అన్నం తినలేదే అన్నది మనస్సును మహా వేధిస్తోంది. క్లాసులో ఏం జరుగుతోందో తెలియదు. ఉడికిన బంగాళా దుంపలాగున్నాడతను. చెప్పిన పాఠం బుర్రకెక్కలేదు. గంట కొట్టారు.

వికారంగా ఉండి లేచిపోదామా అనిపించింది. ఏమైనా సరే అని చదువుకోవచ్చాడు తను. బాగానే ఉంది కథ. లేచిపోతే ఎలా?

క్లాసులో చెప్పేది వినబడీ వినబడనట్టుగా ఉంటోంది. కళ్ళు మూసుకున్నాడు. కళ్ళముందు పచ్చపచ్చగా, ఎర్ర ఎర్రగా, మసకలు మసకలుగా కనబడుతున్నై. కళ్ళు తెరిచాడు. క్లాసు అయింది.

దాహం, తాగాలి, పక్క మలుపులోని పంపు దగ్గరికి వెళ్ళాడు. నీళ్ళు వొచ్చై. కాళ్ళు తడుపుకున్నాడు. ఆత్రంగా పొట్టపట్టినన్ని నీళ్ళు తాగాడు. తలా, చేతులూ కాళ్ళూ తడుపుకున్నాడు. ఆ చొక్కాతోనే మొహం తుడుచుకున్నాడు. తన ఒళ్ళు తనకు తుప్పు కంపు వేస్తోంది.

మళ్ళీ క్లాసులోకి వచ్చాడు. క్లాసు కుచ్చిటప్పాలతోటి నడుస్తోంది. అన్నం మీదకి కన్నుపోయింది. అన్నం తినాలనిపించలేదు. క్లాసు మామూలుగానే జరిగింది.

తప్ తప్ మంటూ కేరింతాలాడుతూ కుర్రాళ్ళంతా బయలుదేరారు.

ఆటలకని కొందరు గ్రౌండ్సులోకి పోబోతున్నారు.

'నువ్వు కూడా వస్తావా?'

పొద్దుటి కుర్రాడు కాదు, మరొకడు.

'ఉహూ.రాను'

'ఏం అల్లా నూతిలో పడ్డట్టు మాట్లాడుతున్నావ్?'

నాగభూషి తల ఊపాడు.

'సత్తెప్పాలా గాడితో ఏమ్రిటా' అంటు మరో కుర్రాడు వచ్చి చూడక అన్నట్టు అన్నాడు.

'భేష్' అని ఇద్దరూ చక్కాపోయారు.

తన్ను ఎగతాళి చేశారన్న మంట దహించుకు తింటోంది. పంపుల్లో నీళ్ళు కావలసినన్ని ఎందుకు, తగలెయ్యానా? వెధవనీళ్ళు ప్రాణం పోతున్నా బొట్టుపడలేదు. అక్కర్లేనప్పుడు ఇబ్బడీ, ముబ్బడీ.

కాళ్ళు ఊరికే నములుతున్నై. ఒళ్ళంతా పచ్చిపుండల్లే ఉంది. చేతిలో ఈ కారియరు బరువొకటి.

తలొంచుకుని నడుస్తున్నాడు. రోడ్డుకు ఒక ప్రక్కనే నడవలేకపోయాడు. అడుగులు తేలుతున్నై. మనిషి తూలుతున్నాడు. కాస్సేపు రోడ్డుకు ఓ చివరా, మరి కాస్సేపు రోడ్డు మధ్యనా ఇంకాస్సేపటికి అవతలి పెడనూ నడుస్తున్నాడు. ఇదేమిటి ఈ చివరకి వచ్చాను అని అనుకుంటున్నాడు. మరి కొంచం సేపటికి అద్దరిన అడుగులేస్తున్నాడు. ఎవరో కక్షకట్టి సాధిసున్నపుడు పీడుతుడున్నట్టు ఉన్నాడు నాగభూషి.

అందరికీ వడ్డన చేసింది సీతమ్మ. కొడుకు కళ్ళలో మెదిలినట్లు అయింది. ఆమెకు. విస్తరేసుకుని అన్నం ముందు కూర్చుందన్నమాటే గానీ అమెకా అన్నం సయించలేదు. అన్నం హితవు తప్పినట్లయింది. నాగభూషి జాగర్తగా చేరుకున్నాడో, ఏమన్నానో.. పసివెధవ అంతమందిలో బిక్కమొహం వేసుకుని గోడకేసి అలాగే చూస్తూ కూర్చుంది. ఏమీటేమిటో జ్ఞాపకాలు రాసాగినవి. ఆ ప్రవాహంలో పడి ఆమె ఉక్కిరిబిక్కిరి అయింది.

'సీతమ్మా! ఏం చేస్తున్నా' - ఆమెకు వినబడలేదు.

'ఇదుగో, నిన్నే' -

తలెత్తింది. కరణం గారి భార్య. చప్పున స్పృహ తెచ్చుకుంది. 'అన్నం తింటున్నా'నంది, బొంకింది అలా, చిన్న చిన్న తప్పులు పట్టుబడ్డప్పుడే బొంకటం జరుగుతుంది.

'మరేం లేదుగానీ మరిచిపోయి మైలపడకు. కందులు వేయిద్దుగాని' అంది కరణం గారి భార్య.

'అయ్యో! సరే -'

'ఏం, వేరే ఏమన్నా పనుందా?'

'అబ్బే! ఆ మాట తెలిస్తే వేయించే కూచునేదాన్ని. అన్నం తిన్నబట్టగదా అని చూస్తున్నా..'

'మరేం ఫరవాలేదు లెస్తూ మడిబట్టేగా' అని వెళ్ళింది కరణంగారి భార్య మళ్ళీ తిరిగి వచ్చింది.

'ఇందాక కందులు తడిపు ఆరబోయించానూ, మరచిపోబోకూ' అని చెప్పింది. దర్జాగా సావిట్లోకి వెళ్ళిపోయిందామె.

సీతమ్మకు తోచలేదు. అన్నం ముందు కూచోటం కాలేకాలే పెనమ్మీద కూచున్నట్టుంది. మూతి తుడుచుకుంది. మంగలం ముందేసుకు కూచుంది.

ఆలోచనలకు, అగ్నిహోత్రుడికీ సయోధ్యల్లే ఉంది. నిప్పు, కణకణమంటున్న కొద్దీ ఆలోచనలు అతివేగంగా వస్తాయి. వేపు ఎక్కడ ముదర వేగుతుందో.. కాటోతుందని ఆమె ఎంత ఒళ్ళు దగ్గర పెట్టుకున్నా పంచప్రాణాలూ పిల్లాడిమీదనే ఉన్నాయి.

దిక్కుమాలినదాన్ని ఈ చాకిరీ ఆ ఊళ్ళోనే కుదుర్చుకున్నాను గాదు అనుకుంది. పోనీ, నలుగురితో చెప్పి పెట్టో, రెండు మూడురోజులు తిరిగో అక్కడే పని చూసుకుందామనుకుంది. ఊరు కదలడమంటే మళ్ళీ మనస్కరించలేదు. ఈ మల్లగుల్లాలు పడడం ఇదెన్నోసారో... ఇల్లా రోజూ మల్లగుల్లాలు పడడమేనా అనుకుంది. అక్కడికి పోక తప్పదనుకుంది. కరణంగారేమంటోరో...పని మానుకుని పోయేది ఎల్లాగో పోతుంది అనుకుని, ఏదన్నా అభాండం మీద పడెయ్యరు గదా. ఛ! చెప్పి వెళితే ఎందుకేస్తారు?

పోదాం పోదామనుకోటమే గానీ, పోగానే అక్కడ దబ్బున పని కుదురుతుందా అనుకుంది.

ఏమైనా సరే, ఇక్కడినుంచి పనిమానుకుని పోనని తేల్చుకుంది.

సీతమ్మకు నవ్వు వచ్చింది. పదేళ్ళు చేసిన ఇంట్లోంచి పోవాలంటేనే ఇంత హైరానాపడుతోందే - అన్నేళ్ళున్న జీవుడు లేచి పోవాలనుకుని అంత హైరానా పడతాడు కాబోలు అనిపించి నవ్వింది. ఒడిలిపోయిన పువ్వు ఆ నవ్వు. పప్పు ముదరవేసింది. దబదబా దించింది. మళ్ళీ ఇంకోవాయి వేసింది.

పాపం వారు పోయేనాటి రాత్రి భళ్ళున తెల్లవారింది. తెల్లవార్లూ వారు మహా యమచర పడ్డారు. ఇంకాస్సేపటికి భూశయనం చేస్తారనగా 'సీతా' అని పిల్చాడు.

'సీతా!'

'వోయ్ దగ్గిరే ఉన్నా'

'మాట'

ఆమె దగ్గరగా వెళ్ళింది. 'మరేంలేదు. మాటదక్కింది. (ఐపోయింది అనర్థం) ఆధారం లేని వాళ్ళం. పిల్లాడు జాగర్త'.

మళ్ళీ మగత కమ్మింది. బద్దలయ్యేట్టు లాంతరు వెలుగుతున్నా చిమ్మచీకటి అయిందప్పుడు తనకు. 'పిల్లాడు జాగర్త అన్నారు' అనుకుంది.

రాత్రికి వంట చేస్తోంది సీతమ్మ.

'అమ్మా'

తలెత్తిచూసింది. నాగభూషికాదు. పనివాడు. కరేపాకు తెచ్చిఇచ్చి వెళ్ళిపోయాడు. ఇంకా నాగభూషి రాలేదు. ఆమెకు ఉడ్డుకుడుచుక్కునట్టుగా ఉంది. తను పెద్దదయ్యేదాకా ఎల్లాగన్నా యాడవొచ్చు. వాడు దబదబా పైకివస్తే ఈ యాతన తప్పుతుంది అనుకుంది.

'అమ్మా!'

నాగభూషికి ఏడుపు ఆగలేదు. వెక్కివెక్కిఏడుస్తున్నాడు. తల్లిని వాటేసుకున్నాడు. 'నే బళ్ళోకి పోనే..' అన్నాడు ఏడుపు దిగమింగుతూ.

'ఏంరా'అంది ఆదుర్దాగా. వేరే మడిబట్టలేదనీ, మైలపడుతున్నాననీ ఆమెకి తట్టనేలేదు. కొడుకును పొదవి పట్టుకుంది.

'చంపినా సరే - నేను పోనే..' అన్నాడు నాగభూషి ఏడుస్తూనే. ఈసారి అతను దుఃఖాన్ని మింగలేకపోయాడు.

'నేను పోనే' అని బావురుమన్నాడు.

●●●

Click here to share your comments on this story.